

Deficitul bugetar la jumatatea anului: 2,34% din PIB

Deficitul bugetar a crescut usor dupa primele sase luni ale acestui an, la 2,34% din PIB, respectiv 37,21 miliarde de lei, de la 2,32% din PIB la finele lunii mai, potrivit datelor publicate de Ministerul Finantelor.

"Executia bugetului general consolidat în primele sase luni ale anului 2023 s-a încheiat cu un deficit de 37,21 miliarde lei, respectiv 2,34% din PIB, fata de deficitul de 23,51 miliarde de lei lei, respectiv 1,67% din PIB aferent primelor sase luni ale anului 2022", precizeaza Ministerul Finantelor.

Veniturile totale la bugetul consolidat au însumat 242,74 miliarde de lei lei în prima jumatate a anului, în crestere cu 12% (an/an), iar cheltuielile au totalizat 279,96 miliarde de lei, în crestere în termeni nominali cu 16,5% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent.

Pe partea de venituri, cresterea a fost sustinuta de avansul încasarilor din impozitul pe salarii si venit, contributiile de asigurari, impozitul pe profit, fondurile europene si TVA, a explicat ministerul de resort.

"Dinamici pozitive, însa mai temperate, se observa în cazul TVA - pe fondul decelerarii bazei macroeconomice relevante (explicata printr-un efect de baza ridicat aferent anului trecut), respectiv în cazul veniturilor nefiscale - influentate si de diminuarea încasarilor din redevente, pe fondul descresterii preturilor energiei", subliniaza sursa citata.

Încasarile din impozitul pe salarii si venit au totalizat 20,70 miliarde de lei, consemnând o crestere de 22,3% (an/an), determinata de sporul încasarilor din impozitul pe dividende (89%) si impozitul pe veniturile din pensii (40,3%), încasarile aferente declaratiei unice consemnând, de asemenea, o dinamica pozitiva, de 11,4%. Totodata, veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 9,2%, sub evolutia fondului de salarii din economie (14,9%), dinamica acestei categorii de încasari fiind influentata de extinderea în sectorul agricol si industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, de noile masuri fiscale privind modificarea deducerilor personale introduse prin O.G. nr. 16/2022, respectiv neimpozitarea sumei de 200 lei/luna pentru salariatii care încaseaza salariul minim brut.

Contributiile de asigurari au înregistrat 76,75 miliarde de lei, în crestere cu 12,1% (an/an). Ca si în cazul impozitului pe salarii, dinamica acestora s-a situat sub evolutia fondului de salarii din economie, ca efect al extinderii în sectorul agricol si industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, conform Legii nr. 135/2022, al masurii privind încetarea de la plata a CASS pentru veniturile din pensii mai mari de 4.000 lei si al restituirii, începând cu 1 martie 2023, a sumei retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii, respectiv neincluderea în baza lunara de calcul a contributiilor sociale obligatorii a sumei de 200 lei/luna pentru angajatii care încaseaza salariul minim brut pe tara.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 12,74 miliarde de lei, consemnând o crestere de 18,4% (an/an), sustinuta de avansul încasarilor din impozitul pe profit de la agentii economici (23,5%).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 48,69 miliarde de lei, în crestere cu 7% (an/an). Evolutia mai temperata a acestei categorii de venituri este explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice, si pe fondul unui efect de baza ridicat din anul anterior, cât si de majorarea restituirilor de TVA cu 15,6%, fata de nivelul rambursat în aceeași perioada a anului trecut (14,4 miliarde de lei în ianuarie-iunie 2023, comparativ cu 12,5 miliarde de lei în perioada similara a anului trecut).

Veniturile din accize au însumat 17,72 miliarde de lei, consemnând o crestere de 6,4% (an/an), explicata de avansul accizelor pentru produsele din tutun (16,9%). În același timp, evolutia negativa a încasarilor din accizele

pentru produsele energetice cumulate în primul semestru continua sa se amelioreze (-2,7%), în condițiile revenirii în teritoriul pozitiv a dinamicii a acestora în lunile aprilie-iunie (an/an), pe fondul redresării comerțului cu carburanți. Evoluția lunară a încasărilor din accize prezintă în general o volatilitate mai ridicată, determinată de politica operatorilor economici de antrepoziție fiscală a produselor accizabile.

Veniturile nefiscale au însumat 22,30 miliarde de lei, consemnând un avans de 4,9% (an/an). Evoluția pozitivă a acestora a fost influențată de sumele din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și veniturile din dividende. Pe de altă parte, s-a înregistrat o diminuare atât a încasărilor din redevențe, pe fondul descreșterii prețurilor energiei, cât și a varsamentelor din veniturile nete ale BNR.

Sumele rambursate de Uniunea Europeană în contul plăților efectuate și donații au totalizat 21,69 miliarde de lei, în creștere cu 45,7% (an/an).

Cheltuielile bugetare, exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, au înregistrat o creștere cu 0,6 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului 2022, de la 17% din PIB la 17,6% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 63,08 miliarde de lei, în creștere cu 8,1% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezintă un nivel de 4% din PIB, cu 0,1 puncte procentuale mai mici față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au fost 36,09 miliarde de lei, în creștere cu 12,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. O creștere se reflectă la bugetele locale, respectiv 15,1% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate de 15,4% pentru decontarea medicamentelor cu și fără contribuție personală și a medicamentelor utilizate în programele naționale de sănătate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 15,95 miliarde de lei. Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent plățile de dobânzi aferente portofoliului de datorie publică s-au majorat cu 2,83 miliarde de lei ca urmare a refinanțării în primele 6 luni a necesarului brut de finanțare pentru anul 2023. Astfel, după primele 6 luni ale anului, în contextul unui apetit crescut al mediilor investitoriale interne și externe pentru titlurile de stat, este asigurat deja 64,5% din necesarul brut de finanțare pentru anul 2023, precizează Ministerul Finanțelor.

Cheltuielile cu asistența socială au fost de 97,77 miliarde de lei, în creștere cu 11,3% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2023, a punctului de pensie cu 12,5%, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, respectiv de la 1.586 lei la 1.785 lei, a nivelului indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 1.000 lei la 1.125 lei, de acordarea unui ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii, pensionarilor din sistemul pensiilor militare de stat și beneficiarilor de drepturi prevăzute de legi cu caracter special plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale ale caror venituri lunare sunt mai mici sau egale cu 3.000 lei, precum și de acordarea celei de-a 13-a indemnizații pentru persoanele cu dizabilități sub forma unei indemnizații compensatorii.

Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale, respectiv pe primele șase luni ale anului 2023, au fost în suma de 2,23 miliarde de lei, precum și de majorarea alocațiilor de stat pentru copii începând cu 1 ianuarie 2023.

Cheltuielile cu subvențiile au totalizat 8,95 miliarde de lei, în principal, aceasta sumă reprezentând subvenții pentru transportul de călători, pentru sprijinirea producătorilor agricoli, precum și pentru schema de compensare

pentru consumul de energie electrica si gaze naturale al consumatorilor noncasnici (2,51 miliarde de lei), care reprezinta 28,05% din total subventii.

Alte cheltuieli au fost de 4,85 miliarde de lei, reprezentând, în principal, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor, conform legislatiei în vigoare, burse pentru elevi si studenti, sustinerea cultelor, alte despagubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 24,99 miliarde de lei, cu 55,4% mai mari comparativ aceeași perioada a anului precedent.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 32,8 miliarde de lei, în crestere cu 56,1% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent când au fost în valoare de 21,01 miliarde de lei. De asemenea, se observa o crestere a ponderii investitiilor finantate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 58,9% din totalul cheltuielilor pentru investitii.

Bugetul pentru acest an este construit pe un deficit de 4,4% din PIB.